

Kenraalimajuri, valtiotieteen tohtori Pertti Salminen

Kadettikoulutuksen ja kadettiupseerien vaikutus sodan ja rauhan töissä

Puhe itsenäisen Suomen kadettikoulutuksen 100-vuotisjuhlassa 1.2.2019 Säätytalossa

Arvoisat kuulijat

Kiitän kutsusta tähän arvokkaaseen, ajatuksia ja muistoja herättävään tilaisuuteen. Reilun neljäkymmenen vuoden upseeriurastani sain palvella puolet Maanpuolustuskorkeakoulussa ja sen eri tason edeltäjissä opiskelijana, opettajana tai johtotehtävissä.

Aiheekseni ehdotettiin kadettikoulutuksen ja kadettiupseerien vaikutusta sekä Puolustusvoimissa että siviiliympäristöissä. Pyyntö on haastava sadan vuoden ja asian moniulotteisuuden vuoksi. Lähdeaineistoa on olemassa, mutta se on sirpaleista, ja perinpohjainen tutkimus vaatisi runsaasti aikaa. Käsittelenkin aihetta vain muutamasta valitusta näkökulmasta.

Vaikutusta Puolustusvoimissa kuvanee kohtuullisesti Kadettikoulusta valmistuneiden sijoittuminen organisaation tehtäviin. Vaikutus siviiliyhteiskunnassa taas jakautuu kollektiiviseen ja henkilökohtaiseen. Näistä edellinen sisältää kadettiupseerikoulutuksen panoksen yhteiskunnalle esimerkiksi johtamiskoulutuksena. Tähän on lisättävä Kadettikunnan sekä Upseeriliitonkin vaikutus ajankohdista, joina kadettikoulutuksen saaneet alkoivat osallistua niiden toimintaan. Henkilökohtaisen vaikuttavuuden tekijöitä taas ovat olleet muun muassa osaaminen, osallistumisen aktiivisuus ja tulokset sekä asianomaisen saavuttama asema.

Itsenäistyneen maan koulutustaustoiltaan vaihteleva upseeristo perusti vuonna 1918 Upseeriliiton ja Kadettikoulun ensimmäisen kurssin kadetit vuonna 1921 Kadettikunnan. Kumpikin upseeriryhmä halusi vaikuttaa kehitykseen siten, että puolustuslaitos saisi rungokseen yhtenäisen upseeriston. Kadettiupseerit painottivat myös vakiintuneen aseman saamista omalle ryhmälleen upseeriston keskuudessa. Kumpikin ryhmä pyrki alkuvaiheessa aatteelliseen vaikutukseen, mutta etujen valvontaa oli jo mukana. Kadettikunnan kannan mukaan kadettiupseerien tuli olla myös Upseeriliiton jäseniä, ja vuonna 1926 heille avautuikin mahdollisuus jäsenyyteen jopa sen hallituksessa.

Viisikymmenluvulla molemmat järjestöt olivat mukana luotaessa akateemista edunvalvontaa. Kuusikymmenluvulla tultiin jo tilanteeseen, jossa lähes kaikki puolustus- ja rajavartiolaitosten upseerit olivat Kadettikoulussa aloittaneita. Kahden toiminnoiltaan osittain päällekkäisen upseerijärjestön aiheuttamasta sekavuudesta haluttiin eroon. Seuraavan vuosikymmenen alussa sovittiinkin yhteisellä julistuksella Upseeriliiton toimimisesta ammatti- ja Kadettikunnan pääasiassa aatteellisena järjestönä. Edunvalvonnallinen vaikuttaminen keskittyi Upseeriliittoon, joka vuodesta 1958 alkaen oli ollut upseerien varsinainen edustaja Akavassa.

Vuodesta 1935 kadettiupseerit muodostivat enemmistön upseerikunnassa. Ennen talvisotaa he palvelivat Puolustusvoimissa lähinnä nuorempina upseereina joukkueenjohtajasta pataljoonan komentajaan ja erilaisissa esikuntatehtävissä, osa heistä Suojeluskuntajärjestössä. Kadettikoulutus sekä luutnantti- ja kapteenikurssit antoivat yhtenäistä pohjaa tehtäviin. Pieni joukko koulutetuista siirtyi siviilielämän, lähinnä teollisuuden, palvelukseen.

Talvi-, jatko- ja Lapin sodissa kadettiupseerit toimivat keskeisissä kenttätehtävissä. Talvisodan alussa palveluksessa oli 1 775 valmistuneesta upseerista 1 416, ja he edustivat 55 prosenttia aktiiviupseeristosta. Yleisin tehtävä oli komppanian päällikkyyys. Sodan lopussa kaikkiaan 258 palveli tässä tehtävässä harvojen noustua korkeampaan asemaan. Yhteensä kaatui 101 kadettiupseeria ja neljä kadettia.

Jatkosodan aikana kenttäarmeijan kadettiupseerimäärä kasvoi alun 2143:sta 2368:aan, joka oli noin 8,5 prosenttia koko upseeristosta. Alhaiselta näyttävä osuus upseeristosta selittyy reservinupseerien määrällä. Tuolloin aktiiviupseerien tehtävät vaihtelivat komppanian päällikkydestä aina pataljoonien, rykmenttien, prikaatien ja eritasoisin aselajikomentajiin. Yhdestä tuli divisioonan komentaja. Merkittävä osa esikuntapäälliköistä oli yhtymätasolle asti kadettikoulutettuja. Vaikeasti todennettavaksi menehtyneiden kadettiupseerien määräksi on esitetty 469:ää.

Kadettiupseerien johtamien komppanioiden ja pataljoonien toimintaa voitaneen luonnehtia koulutustaustasta johtuen samoja yleislinjoja noudattaneeksi, ja siihen nivoutuivat joukon ja johtajien sotakokemukset sekä henkilökohtainen taito. Reserviupseerien antamaa panosta ylistetään oikeutetusti, mutta laajemmassa tarkastelukulmassa juuri yksiköiden ja joukkoyksiköiden taistelutekninen ja taktinen johtaminen sekä yhtymien operatiivinen suunnittelu ja johtaminen nousevat taistelujen ja sodan tulosten kannalta merkittäviksi.

Sodan jälkeen kenttäarmeijan supistaminen, sotaväsymys, yhteiskunnan sekava tila ja Puolustusvoimien hämärän peitossa ollut tulevaisuus johtivat aktiiviupseerien irtisanomisiin ja eroamisiin. Muun yhteiskunnan toimintoihin ja jälleenrakentamiseen suuntautui nyt voimavara, jonka merkitystä ei ole juurikaan tutkittu. Upseerimatrikelit antavat tästä jossakin määrin tietoa.

Suurimman johtajapanoksen näyttäisi saaneen elinkeinoelämä, erityisesti teollisuus ja sen sisällä puunjalostus sekä metallialat. Osa taas sijoittui heitä vastaan tulleen Kansallis-Osake-Pankin tehtäviin sekä muihin pankkeihin ja vakuutuslaitoksiin. Tehtäviä löytyi myös kaupan parista, väestönsuojelusta ja järjestötoiminnasta. Osa lähteneistä siirtyi ulkoasiainministeriön palvelukseen ja päätyi jopa suurlähettiläiksi. Monet valitsivat myös akateemisen tien ja etenivät professorikuntaan. Tämä johtajavaranto vaikutti merkittävästi yhteiskunnan rakenteissa aina 1980-luvun alkuun saakka.

Kokonaismaanpuolustuksen rakentamiselle linjasi perustan Puolustusrevisiokomitea mietinnössään vuonna 1949. Kehittämisen alussa vuoden 1952 puolustusvoimauudistuksen operatiivisine suunnitteluineen työstivät jo pääosin kadettiupseerit. Siviilihallinnossa asiat jäivät hautumaan, mutta Pääesikunnan operatiivinen osasto teki jatkuvaa työtä hahmotellen eri hallinnonaloilla kriisiaikojia varten tarvittavaa suunnittelua ja valmistelua. Pääesikunnassa luonnosteltiin muistioita ja asiarunkoja, jotka toimivat pohjana sekä puolustusneuvostoasetuksen laadinnalle vuonna 1957 että neuvoston käytännön työlle helmikuusta 1958.

Valmistelutyötä johtivat Tauno Viktor Viljanen osastopäällikkönä vuosina 1952–1954 ja yleisesikunnan päällikkönä vuosina 1955–1961, Paavo Ilmola operatiivisen toimiston päällikkönä vuosina 1952–1957 sekä osastopäällikkönä ja puolustusneuvoston ensimmäisenä yleissihteerinä vuosina 1958–1962, kuten myös Aatos Maunula osastopäällikkönä vuosina 1955–1957 sekä päämajoitusestimatorina ja neuvoston ensimmäisenä pääsihteerinä vuoteen 1962. Heistä Viljanen oli suorittanut Kadettikoulun loppututkinnon ulkopuolelta komennettuna vuonna 1923. Toiset olivat kadettiupseereja.

Pääministerin johtaman ja maanpuolustuksessa merkittävien ministerien sekä Puolustusvoimien johdon muodostaman neuvoston sihteeristö laajeni kohta perustamisensa jälkeen eri hallinnonalojen otonsihteereillä, mutta käytännön työnjohto säilyi upseereilla.

Puolustusneuvoston johdolla suunniteltiin eri hallinnonaloille ja poikkihallinnollisille toimialoille kriisiajan valtakunnalliset organisaatiot sekä hyväksyttiin ensimmäiset ohjesäännöt. Monet organisaatioista, suunnittelutöistä ja valmisteluista koskettivat puolustushallintoa, ja niiden valmistumiseen upseeriosallistujat vaikuttivat merkittävästi. Sama tapahtui eri toimintoja kehittäneiden suunnittelu- ja neuvottelukuntien työssä. Niistä tärkeimpiin kuuluivat Puolustustaloudellinen suunnittelukunta, Henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunta (sittemmin Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta),

Väestönsuojelun neuvottelukunta ja yhteiskunnan johtamisen kannalta kriittinen, Pääesikunnan viestitarkastajan johtama Viestialan neuvottelukunta.

Kokonaismaanpuolustuksen koulutuselementiksi luotiin vuonna 1961 puolustusvoimain komentajan toimeenpantavaksi valtakunnalliset maanpuolustuskurssit, joiden johtajina toimivat alusta alkaen kadettiupseerit. Kurssien tarkoituksena on yhteistyön lisääminen ja tiedon jakaminen kokonaismaanpuolustuksen ja nykyisin kokonaisturvallisuuden kehittämiseksi. Kurssin johtajiston vaikutus ei rajoitu näin ollen tiedonjakoon, vaan se heijastuu toimintaan yhteiskunnan eri aloilla. Samanlaista vaikutusta on alun perin maaherrojen johtoon kehitetyillä, Puolustusvoimien tuella järjestetyillä alueellisilla maanpuolustuskursseilla. Molemmilla kurssitasoilla sotilaallisten näkökohtien huomioon ottamista tukevat osallistujapuseerit.

Seuraavan näkökulman tarjoaa turvallisuuspolitiikan opetus, joka on läheisessä yhteydessä henkiseen maanpuolustukseen. Periaatteessa Puolustusvoimissa ei harjoiteta poliittista kasvatusta, mutta turvallisuuspoliittisen ymmärryksen lisääminen ja valtakunnan kriisiajan toimintojen opetus on nähty sen tehtäväksi.

Askeleen lähemmäksi poliittista kasvatusta vei noottikriisin tilanteessa puolustusvoimain komentajan esitys tasavallan presidentille varusmiehille annettavasta puolueettomuusopetuksesta. Ajatuksena oli oikeanlaisen tiedon, ymmärryksen ja jopa ilmaisutapojen levittäminen myös varusmiesten kautta koteihin sekä laajemmin yhteiskuntaan.

Upseerit työstivätkin oppimateriaalia 1960-luvun puolivälissä, jolloin myös turvallisuuspolitiikan käsitteistöä vakiinnutettiin. Lopputuloksena oli koottu luentoaineisto turvaisuuspolitiikan perusteista. Opetuksessa tekstistä ei saanut poiketa, ja opettajiksi piti valita kyvykkäät upseeriosajat, jotka vielä perehdytettiin tehtävään. Huippupisteensä kehitys saavutti kaikei henkilökunnalle pidettyinä presidentti Kekkonen *Tamminiemi*-kirjan tentteinä.

Turvallisuuspolitiikan opetus tuli täydentämään myös Kadettikunnan aatteellista toimintaa isänmaan- ja sotahistorian sekä vanhakantaisemman henkisen maanpuolustustyön rinnalla. Kehitys liittyi mainittuun järjestöjen tehtävien jakamiseen, jonka seurauksena Kadettikunnan maanpuolustusjaosto lähti kehittämään kouluissa ja laajemminkin annettavaa maanpuolustusopetusta. Jaoston käytännön työrukkasina toimivat aluksi Matti Savonjousi ja Asko Sivula.

Työn tuloksena syntyi Kimmo Pälikön kuvittama ”pässiraina” ja siihen sisältötekstit. Opetusviranomaisten hyväksytyä rainaa jaettiin kouluihin, ja varsinkin kadetit kävivät pitämässä tunteja sillä havainnollistaen. Kävin itsekin puhumassa herttoniemeläisessä koulussa poliisilakon aikaan vuonna 1976, mikä sillä kertaa pelasti minut lakon takia perustetun valmiuosaston viikonvaihdekiinnioloista.

Kadettiupseerien ajatus- ja kehitystyö jatkui tuottaen kouluille aikaa myöten CD-levyille taltioidun, nykyisin verkossa saatavilla olevan *Turvallisuuspolitiikan tietopankin*. Työtä on tehty yhdessä Opetushallituksen, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liiton, Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstön sekä aktiivipalveluksesta jo lähteneiden asiantuntijoiden kesken.

Rinnalleen turvallisuuspolitiikka on saanut muita tietopankkeja, jotka ovat kansalaisten käytettävissä, mutta perusajatuksena on ollut tarjota opettajille, koululaisille ja opiskelijoille vaivatta käytettävää lähdeaineistoa aina uusimman tutkimustiedon mukaisesti. Tietopankeissa ja sivustoilla käy vuosittain toista miljoonaa henkilöä ja tietohakuja on noin 13 miljoonaa. Tämän vaikuttavuutta on vaikea mitata, mutta ainakin tiedonjaossa on ahkeroitu.

Yhteiskunnallisen vaikutuksen arvioinnissa yhden aineiston muodostavat Kadettikunnan tilastoimat maanpuolustusaatteelliset tilaisuudet. Niihin on 37 vuoden aikana osallistunut lähes 2,8 miljoonaa

henkilöä, joista on 67 000 ollut opettajia, 1,1 miljoonaa koululaisia ja 1,6 miljoonaa muita kansalaisia. Yhteensä tapahtumia on ollut yli 30 000.

Kadettiupseereja on uranäkökulmastakin kiinnostanut mahdollisuus jatko-opintoihin, oman alan tutkimus ja sen liittyminen muuhun yhteiskuntaan. Sotakorkeakoulun perustaminen vuonna 1924 palveli tätä päämäärää.

Upseerikoulutuksen laajempi akatemisoituminen alkoi kaksi ja puolivuotisten kadettikurssien myötä 1960-luvulla. Tuolloin erityisesti Helsingin yliopistosta alkoi käydä opettajia pitämässä luentokursseja valtiopissa, poliittisessa historiassa, kansantaloustieteessä ja matematiikassa. Yliopistoissa suoritetuista arvosanoista alkoi saada pisteitä upseerintutkintoon.

Sotilaatkin ryhtyivät vähitellen opettamaan muissa korkeakouluissa, olivathan jotkut edenneet opinnoissaan tohtoreiksikin. Näistä muistettaneen hyvin kommodori, valtiotieteen tohtori Kullervo Killinen *Kansainvälinen politiikka 1–2* -teoksestaan sekä useista muista teoksistaan. Esimerkiksi hänen vuonna 1964 julkaistu kirjansa *Puolueettomuuden miekka*, joka tarkasteli Suomen puolustuskysymystä, osui ajankohtaan, jolloin luonnosteltiin Suomen turvallisuuspolitiikan konseptia.

Toinen samaan aikaan vaikuttanut oli silloinen kapteeni, valtiotieteen tohtori Risto Hyvärinen, jonka laatimilla tilannearvioinneilla oli merkityksensä sekä noottikriisin aikaisessa toiminnassa että myöhemmin hänen siirryttyään ulkoasiainministeriön palvelukseen. Myös eversti Sampo Ahton sotahistorian luentosarjoista ovat yliopisto-opiskelijat pitäneet ja ammentaneet tietoa.

Akatemisoituminen merkitsi vuorovaikutuksen lisääntymistä tieteenalojen lisäksi myös opiskelijoiden keskuudessa. Joukko upseereja alkoi osallistua yhteiskunnallisiin seminaareihin ja opiskelijaliikkeiden väittelyihin ikään kuin muistuttaen, että oli olemassa sodan jälkeen syrjässä pysytellyt mutta korkeasti koulutettu yhteiskunnallisesti valveutuneiden nuorten ryhmä, jolla oli ehkä lähtökohdiltaan vaihtoehtoisia ajatuksia yhteiskunnan kehittämisestä.

Sotilasammattillisen ja akateemisen osaamisen vaatimukset kasvoivat aikaa myöten pisteeseen, jossa syntyi tarve perustaa oma, kaikki yliopistotasaisen koulutuksen tasot kattava korkeakoulu. 1990-luvun alkaessa konsepti sai Maanpuolustuskorkeakoulun muodon, josta kehittyneenä löytyy tänään sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkinnot sekä akateemiset jatkotutkinnot. Opetuksen pohjana on jo Sotakorkeakoulun alkuajatuksista lähtien varttunut sotatieteiden tutkimus. Uusimmissa muodoissaan upseerikoulutus ja sotatieteiden tutkimus ovat huomattavasti lisänneet merkitystään ja tieteenalojen välistä vuorovaikutusta.

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinnot ovat saaneet tunnustetun sijan maamme tutkintojärjestelmässä, ja niitä koskee Bolognan prosessin mukainen tunnistaminen, tunnustaminen ja liikkuvuus tieteenalojen välillä. Yhä useampi opiskelija hakee tutkintoonsa osia upseerikoulutuksesta tai siirtyy kokonaan jatkamaan opintojaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Kun vuosina 2007–2008 olin mukana luonnostelemassa lakia Maanpuolustuskorkeakoulusta, halusin välttämättä saada korkeakoulun tehtävän muistuttamaan yliopistoille yleistä juoksua, jossa kerrottiin tutkimuksen ja opetuksen kronologinen suhde ja kolmantena tehtävänä yhteiskunnallinen vaikutus sekä kasvatusta isänmaallisuuteen. Eniten keskustelua tuntui ylimmällä päätöstageilla aiheuttavan se, että ”pitääkö tuota isänmaallisuutta nyt turhaan korostaa”, vaikka se oli muissa yliopistoissa jo perinteinen ilmaus. Sitten sana ”vaikutus” on haluttu jostain syystä sievistää muotoon ”vuorovaikutus”, vaikka tutkimuksen ja koulutuksen tehtävä on vaikuttaa ja vuorovaikutus on lähinnä keino saada vaikutusta aikaan.

Tutkimuksen lisääntyminen, opinnäytteiden laadullinen kehitys ja rahoitusjärjestelyt ovat lisänneet merkittävästi kadettiupseerien julkaisu- ja tiedonvälitysoimintaa. Mukana on nykyisin yhteiskuntaa laajemminkin koskevia

teemoja. Liikkuvuus on puolestaan saattanut yhä useampia opiskelemaan muissakin korkeakouluissa, ja vakinaisesta palveluksesta siirtyneitä on niidenkin tieteenalatuoleilla aina professoritasoa myöten. Unohtaa ei sovi myöskään sotatieteellisten seurojen harrastamaa vuorovaikutusta ja merkitystä. Osallistuminen niiden ja Maanpuolustuskorkeakoulun järjestämille Sotatieteiden päiville on jatkuvasti suosittua.

Upseerikoulutustamme arvostetaan maamme rajojemme ulkopuolella laajasti. Arvostuksen perustaa ovat luoneet onnistuneet osallistumiset rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioihin. Toki niissäkin pääosan kenttätyöstä tekevät reserviläiset, mutta menestys on pohjautunut kansanluonteen ohella ammattiupseeriston osaamiseen. Kadettiupseerit ovat saaneet johdettavakseen Lähi-idän mittavia operaatioita, ja he ovat toimineet menestyksellisesti esikunnissa ja kentällä, samoin kuin sovintoneuvotteluissa Indonesiaa ja Sri Lankaa myöten.

Unohtaa ei sovi myöskään toimintaa Euroopan unionin sotilaskomiteassa ja -esikunnassa sekä Natossa tai rajaupseerien vaikutusta Euroopan rajojen turvaamisessa aina FRONTExin ja Afganistanin EU-poliisin johtamista myöten. Siviilikriisinhallintakeskuksen toiminnassakin upseerit ovat olleet mukana perustamisesta alkaen.

E erityisen vaikutussektorin muodostaa toiminta asiantuntijoina mitä erilaisimmissa yhteyksissä. Ensimmäinen Persianlahden sota toi mukanaan julkiset kommentoinnit radio- ja televisiolähetyksiin. Huippukautta tällä saralla merkitsi Irakin sota 2003, jolloin Maanpuolustuskorkeakoulun strategian laitoksen työkin organisoitiin mahdollistamaan yhtäaikainen meno neljällekin kanavalle. Välittömänä vaikutuksena oli se, että muutkin hallinnonalat alkoivat panostaa julkisiin esiintymisiinsä.

Tänään kadettiupseeristo vaikuttaa matrikkelitietojen mukaan esimerkiksi teollisuuden, liike-elämän ja monien muiden alojen hallintoelimissä sekä eri alojen konsultteina. Evp-upseeristoa on huomattavassa määrin johtajina pankeissa ja vakuutuslaitoksissa sekä turvallisuusjohtajina vartiointiliikkeissä, muussa elinkeinoelämässä ja varsinkin ilmailussa sekä tiedonvälitysyhtiöissä.

Kadettiupseereja toimii useimmissa urheilulajeissa seuratasolta aina lajien korkeimpaan ja kansainväliseenkin johtoon. Esimerkiksi kenraaliluutnantti Ermei Kanninen toimi pitkään Kansainvälisen autourheiluliiton korkeissa tehtävissä. Kirkkovaltuustot ja seurakuntaneuvostot ovat erityisesti eläköityneiden upseerien toimintafoorumia, löytyypä kadettikoulutettuja ajoittain papistostakin.

Suuri joukko upseereja toimii oman kuntansa luottamustehtävissä lautakunnissa, valtuustoissa ja hallituksissa aina kaupunginhallituksen puheenjohtajuutta myöten. Muutaman kunnanjohtajankin peruskoulutus on Kadettikoulusta. Aluehallinnossa heitä on viime aikoina ollut muun muassa pelastus- ja varautumisjohdossa, moniviranomaisharjoituksia suunnittelemassa sekä ELY- ja maakuntajohtajina.

Loppuyhteenvetona on syytä todeta, että sekä kadettikoulutus että kadettiupseerien toiminta ovat sadan vuoden aikana vaikuttaneet maassamme ja sen ulkopuolella lukemattomia kanavia pitkin. Vaikutuksen määrän mittaaminen, tai edes arviointi, on perin haastavaa, ja se vaatisi erityisten mittaristojen luomisen. Se ei kaikin osin liene edes mahdollista, joten on tyydyttävä toteamaan vaikutus merkittäväksi.

Kansalaiset luottavat Puolustusvoimiimme, mikä on ainakin osittain seurausta siitä, että kadettiupseerit pyrkivät elämään sotilasvalassa, kadettilupauksessa ja virkavalassa antamiensa lupauksen mukaisesti. Viime viikkoina julkisuuteen tulleita poikkeamia ei ole syytä yleistää.

Eräänä tekijänä vuosikymmeniä jatkuneeseen kansalaisten korkeaan maanpuolustustahtoon on kaikesti vaikuttanut erityisesti nuorempi, asiansa osaava kadettiupseeristo, joka joukkueiden kouluttajina ja komppanian päällikköinä joukko-osastoissa antaa ensivaikutelman Puolustusvoimista ja sotilaallisesta maanpuolustuksesta.

Itsenäisen Suomen taipaleella ovat tilannetekijät aika-ajoin vaatineet päämäärän säilyttämistä ja kestävyyttä sekä upseerikoulutuksen että maanpuolustusjärjestelmämme kehittämisessä. Sodan oloissa kadettiupseereilta taas on vaadittu henkistä ja fyysistä kestävyyttä. Kun näissä on onnistuttu, voitaneen tuloksesta todeta Kadettikoulun tunnuksen tapaan *Constantem Decorat Honor – kestävää koristaa kunnia* tai vakiintuneemmin suomennettuna *Kunnia kestävä palkka*.